

'Ik hou van planten, maar niet van regen'

Denken mensen aan een baan in de glastuinbouw, dan hebben ze vaak het beeld van een tomatenplukker of een bloemenoogster voor zich. Dat beeld spreekt niet iedereen aan. 'Maar er is zoveel meer mogelijk', vertelt Carolien van den Biggelaar – specialist Crop Protection bij Royal Brinkman in Gameren.

Opgegroeid op een garagebedrijf was de glastuinbouw voor Carolien onbekend. Een bijbaan bij een tomatenteler veranderde dat. 'Daar werd mijn interesse in het telen van gewassen gewekt', vertelt ze. Al snel merkte ze dat bij het telen van tomaten veel meer kwam kijken dan alleen tomatenknippen. Ze volgde een mbo- en hbo-tuinbouwopleiding en kwam tijdens haar studie bij de gewasbescherming uit. Als specialist Crop Protection bij Royal Brinkman in Gameren adviseert ze glastuinbouwondernemers over hoe ze ziektes en plagen voorkomen en onder controle krijgen in hun kas met behulp van biologische bestrijders. 'Dat zijn goede insecten die schadelijke insecten bestrijden', legt ze uit.

Biologie in de kas

Elke dag bezoekt Carolien zo'n zes glastuinbouwondernemers uit haar klantenbestand en gaat ze met hen in gesprek over de biologie in de kas.

'Het is makkelijk om naar een chemisch middel te grijpen, maar het doel van een gewasbescherming specialist is om een probleem zo biologisch mogelijk op te lossen. Als we met een chemisch middel spuiten, gaan namelijk niet alleen de schadelijke insecten maar ook de goede insecten dood. Dat willen we natuurlijk voorkomen. Bovendien is het de ambitie van de Nederlandse glastuinbouw om in 2030 zoveel mogelijk chemievrij te telen', legt ze uit. Carolien stelt daarom een plan op en zoekt de juiste biologische bestrijder en groene middelen bij de schadelijke insecten. 'Het is mooi om te zien dat Nederland qua biologische gewasbescherming vooroploopt. Zo zijn er al technieken die schadelijke insecten detecteren en registreren.'

Waarom Carolien voor de glastuinbouw heeft gekozen? 'Ik hou van planten, maar niet van regen. Een kas is dan een ideale werkplek', vertelt ze met een lach.

'Een pittige aanvraag is het leukste'

'Een begroting maken is een begroting maken, maar elke teelt is anders en iedere ondernemer ook. Dat zorgt voor veel variatie', vertelt Daphne Wareman over haar baan bij Goesten & Opdam in Zaltbommel. Dagelijks helpt ze glastuinbouwondernemers met financierings- en subsidieaanvragen, begrotingen en bedrijfsplannen.

'Glastuinbouwondernemers weten vaak wel wat de investeringen zijn die ze moeten maken, maar hebben het te druk om het hele financiële plaatje uit te zoeken', vertelt bedrijfsadviseur Daphne Wareman van Goesten & Opdam in Zaltbommel – een adviesbureau voor de tuinbouw. Samen met haar collega's ondersteunt ze veel Bommelerwaardse glastuinbouwondernemers op financieel gebied.

Leren door te doen

Daphne begon vier jaar geleden tijdens het afronden van haar opleiding bij Goesten & Opdam. Dat ze in de glastuinbouwsector terecht zou

komen, had ze van tevoren niet uitgestippeld. 'Ik studeerde Economie en Bedrijfseconomie in Nijmegen en heb altijd in de horeca gewerkt', vertelt ze. 'Deze baan kwam toevallig op mijn pad en ik ben ervoor gegaan. Tuinbouwkennis is bij dit werk altijd handig, maar geen vereiste. Inmiddels ben ik vier jaar en een masteropleiding verder en heel wat tuinbouwkennis rijker. Al doende leer je er meer over.'

Van financiering tot investering

Vooral de technieken in de tuinbouw vindt Daphne interessant. 'De afgelopen jaren heb ik mij goed in de technieken verdiept. Dat komt vaak van pas, zoals bij de energiebesparingsplicht die in 2023 verplicht werd voor glastuinbouwondernemers', vertelt ze.

Ondersteunen bij de grotere plannen, zoals nieuwbouw of overnames, vindt ze het leukste om te doen.

'Daar komt alles bij kijken, van financiering tot investering. Het geeft voldoening als een pittige aanvraag op het eind goedkomt.'

'Een duurzaam bedrijf is een maatschappelijk gewaardeerd bedrijf'

Van een van de grootste, meest innovatieve kassen tot kleinere kassen met een lange familiegeschiedenis: content creator Quinten van Ooijen van Buitengewoon Content bezoekt ze en deelt hun verhalen. Ze heeft een duidelijk doel: de agrarische sector en de burger weer bij elkaar brengen.

'Vroeger had iedereen wel een boer of tuinder in de familie, maar tegenwoordig niet meer. De burger staat ver van de agrarische sector af en daar wil

ik verandering in brengen. Veel mensen hebben geen idee meer waar hun voedsel, bloemen of planten vandaan komen en hebben snel een oordeel

klaarliggen', vertelt content creator Quinten van Ooijen uit Aalst. 'De Nederlandse glastuinbouw loopt wereldwijd voorop, maar veel innovaties blijven verborgen achter de kasdeuren.'

Omgeving betrekken

Tot twee jaar geleden wist Quinten ook niks van de glastuinbouw af. 'Voor mij was het een onbekend terrein, totdat ik door Bommelerwaardse glastuinbouwondernemers werd gevraagd om ze te helpen bij het aangaan van verbinding met de omgeving.' Inmiddels heeft ze al veel Bommelerwaardse glastuinbouwbedrijven bezocht en hun verhalen via

tekst en beeld gedeeld op deze pagina en sociale media. 'Elk bedrijf is anders. Van buiten lijken alle kassen op elkaar, maar van binnen zijn ze zo verschillend. Die variatie maakt het zo leuk om erover te schrijven', vertelt ze.

Quinten vindt het vooral mooi om te zien dat Bommelerwaardse glastuinbouwondernemers zich zo inzetten om de verbinding met de omgeving op te zoeken. 'Elke ondernemer wil gelijk meewerken aan een interview. Ze zien in dat ze de omgeving nodig hebben om te kunnen blijven bestaan. Zoals een ondernemer ooit tegen mij zei: 'Een duurzaam bedrijf is een maatschappelijk gewaardeerd bedrijf.'

